

Породилиште – лечење пацијената

Пријем

ПОЛП	Стандард	1.0	Постоји утврђен поступак за пријем трудница.
	Критеријум	1.1	Трудница (у трећем триместру трудноће) и будући отац/изабрана особа имају могућности да обиђу породилиште и информишу се о процедурама и поступцима пре, током и након порођаја.
	Критеријум	1.2	Тријажа се обавља приликом првог контакта, како би трудница била упућена у одговарајућу организациону јединицу у здравственој установи.
	Критеријум	1.3	Труднице су подељене у категорије према степену хитности и потребама.
	Критеријум	1.4	Постоје и примењују се писани протоколи и процедуре за пријем трудница
	Критеријум	1.5	Трудници, односно породици труднице се по обављеном пријему пружају информације о тренутном здравственом стању труднице.

Процена здравственог стања труднице и припрема плана порођаја и лечења

ПОЛП	Стандард	2.0	Процена здравственог стања труднице је обављена и припремљен је мултидисциплинарни план порођаја.
	Критеријум	2.1	На основу здравственог стања труднице, приликом пријема, утврђује се приоритет дијагностичких и терапијских поступака.
	Критеријум	2.2	Примењују се одговарајуће дијагностичке процедуре (лабораторијске, цтг, ултразвучне и друге) и резултати истих су евидентирани у историји болести труднице (клинички пут) и о њима је трудница информисана. Узимају се у разматрање резултати претходно обављених дијагностичких процедура.

Критеријум	2.3	Утврђује се и евидентира потреба за услугама других специјалности.
Критеријум	2.4	Разматра се и предлаже медицински план порођаја са очекиваним циљевима (исходима). • Потреба за индукцијом/стимулацијом • Потреба за епидуралном анестезијом • Потреба за оперативним завршетком порођаја вагиналним путем (вакуум/форцепс) • Потреба за царским резом
Критеријум	2.5	План и ток порођаја се јасно евидентира у историји болести труднице.
Критеријум	2.6	План и ток порођаја се разматра са трудницом, односно породицом труднице.

Спровођење порођаја

ПОЛП	Стандард	3.0	Порођај се спроводи у складу са планом.
Критеријум		3.1	Са планом и током порођаја упознати су сви здравствени радници и сарадници укључени у поступак вођења порођаја.
Критеријум		3.2	Запослени имају одговарајуће квалификације и лиценце. • Квалификације се процењују приликом запошљавања и редовно проверавају. • Квалификације се одређују у сарадњи с коморама здравствених радника. • Квалификације се одређују за тип лечења који треба обавити, за сваку категорију запослених који учествују у пружању здравствене заштите.
Критеријум		3.3	Целокупно особље је прошло обуку за подршку дојењу, правилну комуникацију и емпатију према породиљама и спроводе циљеве Политике за подршку дојењу.
Критеријум		3.4	За порођај и лечење трудница задужена су лица одговарајуће квалификације: • Имена лица задужених за лечење евидентирају се у историји болести трудница. • Током лечења може доћи до промене лица одговорног за лечење, што се евидентира. • Запослено особље упознато је с тим која лица су задужена за лечење трудница.

Критеријум	3.5	Порођај и лечење се спроводи према претходно утврђеним водичима добре клиничке праксе, процедурама и клиничким путевима.
Критеријум	3.6	У обављању порођаја: Поштује се жеља труднице о присуству друге особе на порођају. Са трудницом се разматрају могућности болнице о условима порођаја и даје се могућност избора у складу са медицинским индикацијама.
Критеријум	3.7	У порођајној сали процењује се виталност новођенчета, мере се телесна маса, дужина и обим главе, идентификује пол и региструје присуство евентуалних споља видљивих аномалија.
Критеријум	3.8	* Свакој породиљи је омогућен блиски контакт са новорођенчетом у порођајној сали – контакт „кожа на кожу“ и први подој уз подршку обучене сестре (уколико то стање мајке и новорођенчета дозвољавају).
Критеријум	3.9	* Постоји поступак за идентификацију новорођенчета.
Критеријум	3.10	* По потреби се обавља кардиопулмонална реанимација новорођенчета. • У порођајној/операционој сали постоји особа обучене за реанимацију новорођенчета која је присутна 24 сата , 7 дана у недељи (24/7) • Постоји алгоритам кардиопулмоналне реанимације новорођенчета • Постоји сет са опремом и лековима за реанимацију
Критеријум	3.11	У случају рођења новорођенчета са видљивим аномалијама или новорођенчета које захтева посебну негу постоји поступак за обавештавање мајке или особа које је мајка на пријему изабрала.
Критеријум	3.12	Основне делатности организационе јединице подржавају мисију, визију и вредности здравствене установе. • Постоје докази да организациона јединица поштује мисију, визију и вредности здравствене установе при планирању и пружању услуга. • Приликом пружања услуга запослени поштују мисију, визију и вредности здравствене установе.
Критеријум	3.13	Постоји писана Политика подршке дојењу и целокупно особље и све труднице су информисане о њој.
Критеријум	3.14	Информације у вези са спроведеним лечењем евидентирају се у историји болести труднице. • Надлежни лекар задужен је за правилно вођење медицинске документације. • Потпис и факсимил надлежног лекара обавезно се налази у историји болести труднице.

Критеријум	3.15	*	Постоји систем за спречавање настанка грешака приликом руковања лековима: • Адекватно складиштење и издавање лекова. • Безбедно руковање наркотицима. • Адекватна припрема и руковање интравенозним растворима. • Правилно руковање инфузионим пумпама.
Критеријум	3.16	*	О нежељеним догађајима води се евиденција, испитују се узроци њиховог настанка и о истим се извештава.
Критеријум	3.17		Установа се придржава важећих прописа за пријаву мртворођења, живорођења и матерналне смрти.
Критеријум	3.18		Постоји јасни дефинисан поступак у случају рађања мртвог детета.
ПОЛП	Стандард	4.0	Постпорођајни третман прилагођен је потребама мајке и новорођенчета.
Критеријум	4.1		План неге и лечења породиља се редовно разматра.
Критеријум	4.2		У случају измена утврђених циљева лечења, исте се евидентирају у историји болести породиља.
Критеријум	4.3		О изменама плана лечења разговара се са породиљом, односно породицом породиље.
Критеријум	4.4		Обезбеђени су услови да мајке и новорођенчад буду смештени у истој соби укључујући и мајке које су порођене царским резом.
Критеријум	4.5	*	Установа обезбеђује услове за природну исхрану.
Критеријум	4.6		Установа обезбеђује услове за природну исхрану и редован контакт мајке и новорођенчета који су због медицинских индикација одвојени.
Критеријум	4.7		Мајкама које не доје, привремено или трајно, обезбеђују се услови и подршка за адекватну исхрану новорођенчади.
Критеријум	4.8		На одељењу бабиња омогућене су посете мајци и новорођенчету.
Критеријум	4.9		Поштује се кодекс маркетинга замене за мајчино млеко.

ПОЛП	Стандард 5.0	Постоји утврђени поступак за: - отпуст труднице/породиље - трансфер труднице/породиље на друга одељења.
	Критеријум 5.1	Поступак укључује план за отпуст или трансфер труднице/породиље на друга одељења/установу • Труднице/породиља се упућује у најближу одговарајућу здравствену установу када здравствено стање то дозвољава, а према плану мреже здравствених установа.
	Критеријум 5.2	Процењује се спремност за отпуштање или трансфер труднице/породиље на друга одељења/установе и о томе води евиденција.
	Критеријум 5.3	Трудница/породиља, односно породица труднице/породиље се унапред обавештавају о отпусту или трансферу на друга одељења, као и о свим датим препорукама у смислу потреба труднице/породиље по њеном отпуштању или трансферу на друга одељења/установу.
	Критеријум 5.4	Отпусна листа труднице/породиље приликом отпуста или трансфера на друга одељења садржи податке о: • разлогу пријема, • налазима, • дијагнози, • спроведеним процедурама, • лековима и другим третманима, • здравственом стању труднице/породиље приликом отпуста, • лековима за даљу употребу са упутством за њихово коришћење, • показатељима о томе да ли су циљеви лечења и жељени резултати постигнути или не.

Просторије и опрема

ПОЛП	Стандард 6.0	На располагању су одговарајуће просторије и опрема.

Критеријум	6.1	Прилаз здравственој установи и организационим јединицама је приступачан. •Постоји улаз за особе са инвалидитетом. •Локација здравствене установе и улази у организационе јединице обележени су одговарајућим ознакама.
Критеријум	6.2	Здравствена установа располаже одговарајућим просторијама и опремом за обављање делатности.
Критеријум	6.3	Води се евиденција целокупне опреме, заједно са распоредом одржавања за сваки њен део.
Критеријум	6.4	Евидентира се сва опрема коју треба баждарити и прецизира распоред баждарења.

Квалитет рада и безбедност пацијента

ПОЛП	Стандард	7.0	Прате се квалитет рада и безбедност пацијента.
Критеријум		7.1	Сви запослени у организационој јединици су упознати са стратешким планом здравствене установе, а план унапређења квалитета рада и безбедности пацијента је утврђен на основу стратешког плана.
Критеријум		7.2	Организациона јединица има свој план унапређења квалитета рада и безбедности пацијента.
Критеријум		7.3	Планом унапређења квалитета рада и безбедности пацијента се утврђују области које би требало унапредити, активности које би требало предузети, као и резултати и поступак праћења истих.
Критеријум		7.4	Запослени су упознати са активностима у вези са унапређењем квалитета рада и безбедности пацијента.
Критеријум		7.5	У оквиру активности на унапређењу квалитета рада и безбедности пацијента, утврђују се и прате показатељи квалитета рада и безбедности пацијента. • Утврђени су подаци које треба прикупљати за сваки од показатеља, као и методи који се користе за прикупљање ових података. Прати се и анализира задовољство пацијента и предузимају се мере за повећање задовољства.

Критеријум	7.6		Запослени на одговарајући начин учествују у активностима на унапређењу квалитета рада и безбедности пацијента. • При одабиру запослених, разматра се природа активности на плану квалитета рада и безбедности пацијента, као и оптерећеност на радном месту. • Све активности које се односе на квалитет и безбедност пацијента, укључујући и управљање ризиком су јасно одређене.
Критеријум	7.7	*	Постоје јасно дефинисана и примењена политика и процедуре за спречавање инфекција повезаних са здравственим интервенцијама и заразних болести.
Критеријум	7.8	*	Постоји и примењује се стратегија за хигијену руку.

Поштују се права пацијента

ПОЛП	Стандард	8.0	Здравствене и друге услуге запослени у здравственој установи пружају поштујући права пацијената.
Критеријум	8.1		Поштују се права пацијента на: • достојанство и поштовање • доступност здравствене заштите • информације • обавештење • слободан избор • приватност и поверљивост информација • самоодлучивање и пристанак • увид у медицинску документацију • тајност података • права пацијента над којим се врши медицински оглед • приговор • накнаду штете • сигурност и безбедност.
Критеријум	8.2		Постоји поступак за пријем, разматрање и решавање примедби и жалби пацијента, на правилан начин и благовремено.

- Критеријум **8.3** Пацијент је укључен у поступак лечења, пружања неге и осталих услуга: • поштовање опредељења и избора пацијента, • информисање пацијента о могућностима лечења, пружања неге и осталих услуга, • добијање сагласности од стране пацијента, у писаној форми.
- Критеријум **8.4** Поступци лечења, пружања неге и осталих услуга спроводе се у складу са поштовањем верских и културолошких опредељења пацијента.

НЕОНАТОЛОГИЈА – Стандардно збрињавање новорођенчета (СТЗН)

Пријем

- СТЗН Стандард **1.0** Постоји утврђен поступак за иницијално збрињавање и пријем новорођеног детета.
- Критеријум **1.1** Новорођенче се прима након тријаже у порођајној или операционој сали, како би се сместило у одговарајућу организациону јединицу породилишта.
- Критеријум **1.2** У Одељење за СТЗН примају се физиолошки стабилна новорођенчад.
- Критеријум **1.3** У случају епидемиолошког ризика од стране детета или мајке примењује се изолација.
- Критеријум **1.4** Мајци и / или особама које она наведе се по обављеном пријему пружају информације о тренутном стању новорођеног детета.
- СТЗН Стандард **2.0** Постоји утврђен план збрињавања током боравка новорођенчета у породилишту.

	Критеријум	2.1	Примењују се превентивни и поступци неге намењени здравој физиолошки стабилној деци.
	Критеријум	2.2	* По потреби се обавља кардиопулмонална реанимација новорођенчета.
	Критеријум	2.3	По потреби се обавља основна-неодложна дијагностика и терапија најчешћих патолошких стања новорођеног детета • Пулсна оксиметрија и гасне анализе • Лечење индиректне хипербилирубинемije • Основна дијагностика и почетна терапија неонаталне сепсе • Корекција најчешћих метаболичких поремећаја • Купирање неонаталних конвулзија
	Критеријум	2.4	Утврђен је поступак код новорођенчета са могућим сметњама у развоју и / или са индикацијама за палијативно збрињавање.
	Критеријум	2.5	Постоји јасно дефинисан поступак у случају смртог исхода.
СТЗН	Стандард	3.0	Стандардно збрињавање новорођенчета се спроводи у складу са планом.
	Критеријум	3.1	Утврђује се план збрињавања, са којим су упознати сви здравствени радници и сарадници.
	Критеријум	3.2	Запослен је потребан број здравствених радника са одговарајућим квалификацијама и лиценцама • Квалификације се процењују приликом запошљавања и редовно се проверавају (педијатар и педијатријска сестра са додатном едукацијом за рад са новорођеном децом) • Квалификације се одређују у сарадњи са Коморама здравствених радника • За сваку врсту предвиђених поступака и сваку категорију запослених одређују се посебне квалификације • Број лекара и медицинских сестара обезбеђује континуитет збрињавања (24/7)
	Критеријум	3.3	Здравствени радници се стручно усавршавају кроз интерне и екстерне програме континуиране медицинске едукације.
	Критеријум	3.4	Редовно се обавља провера знања и вештина здравствених радника у смислу познавања процедура и употребе опреме.

	Критеријум	3.5	За збрињавање сваког новорођенчета евидентиране су непосредно одговорне особе.
	Критеријум	3.6	Информације у вези са спроведеним лечењем евидентирају се у историји болести пацијента.
	Критеријум	3.7	Нега, превентивни, дијагностички и терапијски поступци и дужина боравка у породилишту су у складу са утврђеним и на доказима заснованим водичима добре праксе и процедурама.
	Критеријум	3.8	Основне делатности организационе јединице подржавају мисију, визију и вредности здравствене установе. • Постоје докази да организациона јединица поштује мисију, визију и вредности здравствене установе при планирању и пружању услуга. • Приликом пружања услуга запослени поштују мисију, визију и вредности здравствене установе.
	Критеријум	3.9	* Постоји систем за спречавање настанка грешака приликом руковања лековима: • Адекватно складиштење и издавање лекова. • Безбедно руковање наркотицима. • Адекватна припрема и руковање интравенозним растворима. • Правилно руковање инфузионим пумпама.
	Критеријум	3.10	* О нежељеним догађајима води се евиденција, испитују се узроци њиховог настанка и о истима се извештава.
СТЗН	Стандард	4.0	План неге/лечења, превентивних и неодложних дијагностичких и терапијских поступака се разматра.
	Критеријум	4.1	Обављају се редовне лекарске визите према утврђеном распореду.
	Критеријум	4.2	Родитељи су упознати са поступцима намењеним здравом новорођенчету.
	Критеријум	4.3	Евидентирају се евентуалне измене плана збрињавања и о томе се обавештавају родитељи новорођеног детета.
СТЗН	Стандард	5.0	Отпуст/превод у друге делове здравствене установе / транспорт у другу установу.

Критеријум	5.1	Отпуст се планира према утврђеном поступку уз одговарајућу документацију и после обавезног прегледа од стране педијатра.
Критеријум	5.2	Превод у друге делове породилишта или здравствене установе се планира и обавља према утврђеном поступку.
Критеријум	5.3	* Транспорт новорођенчета у другу здравствену установу обавља се према утврђеној процедури.
Критеријум	5.4	По отпусту/превођењу новорођенчета у другу здравствену установу остаје историја болести новорођенчета.

Просторије и опрема

СТЗН	Стандард	6.0	На располагању су одговарајуће просторије и опрема.
	Критеријум	6.1	Постоје одговарајуће просторије и опрема за стандардно збрињавање.
	Критеријум	6.2	Постоје услови за палијативно збрињавање новорођене деце.

Квалитет и безбедност пацијента

СТЗН	Стандард	7.0	Прате се квалитет рада и безбедност пацијента.
	Критеријум	7.1	Сви запослени у организационој јединици су упознати са стратешким планом здравствене установе, а план унапређења квалитета рада и безбедности пацијента је утврђен на основу стратешког плана.
	Критеријум	7.2	Организациона јединица има свој план унапређења квалитета рада и безбедности пацијента.
	Критеријум	7.3	Планом унапређења квалитета рада и безбедности пацијента се утврђују области које би требало унапредити, активности које би требало предузети, као и резултати и поступак праћења истих.

Критеријум	7.4		Запослени су упознати са активностима у вези са унапређењем квалитета рада и безбедности пацијента.
Критеријум	7.5		У оквиру активности на унапређењу квалитета рада и безбедности пацијента, утврђују се и прате показатељи квалитета рада и безбедности пацијента. • Утврђени су подаци које треба прикупљати за сваки од показатеља, као и методи који се користе за прикупљање ових података. Прати се и анализира задовољство пацијента и предузимају се мере за повећање задовољства.
Критеријум	7.6		Запослени на одговарајући начин учествују у активностима на унапређењу квалитета рада и безбедности пацијента. • При одабиру запослених, разматра се природа активности на плану квалитета рада и безбедности пацијента, као и оптерећеност на радном месту. • Све активности које се односе на квалитет и безбедност пацијента, укључујући и управљање ризиком су јасно одређене.
Критеријум	7.7	*	Постоје јасно дефинисана и примењена политика и процедуре за спречавање инфекција повезаних са здравственим интервенцијама и заразних болести.
Критеријум	7.8	*	Постоји и примењује се стратегија за хигијену руку.

Поштују се права пацијента

СТЗН	Стандард	8.0	Запослени у здравственој установи здравствене и друге услуге пружају поштујући права новорођенчета и мајке /родитеља.

Критеријум 8.1	Поштују се права новорођенчета и мајке/родитеља на: • квалитетну и континуирану и здравствену заштиту • доступност здравствене заштите • право на безбедност • право на обавештење • право на слободан избор • право на друго стручно мишљење • право на приватност и поверљивост • право на пристанак • право на увид у медицинску документацију • право на поверљивост података о здравственом стању • право детета у стационарним здравственим установама • право пацијента да на сопствену одговорност напусти стационарну здравствену установу • право на олакшавање патње и бола (подразумева терапију бола и палијативно збрињавање) • право на поштовање времена • право на приговор и накнаду штете
Критеријум 8.2	Услуге се пружају поштујући право на најоптималнији начин исхране.
Критеријум 8.3	Поштује се право на приступ мајке/родитеља.
Критеријум 8.4	Услуге се пружају поштујући право на информације и обавештења.
Критеријум 8.5	Поштује се право на самоодлучивање, пристанак или одбијање предложене медицинске мере, право на друго стручно мишљење.
Критеријум 8.6	Поштује се право новорођенчета над којим се врши медицински оглед.
Критеријум 8.7	Поштује се право новорођенчета да на одговорност родитеља напусти стационарну здравствену установу.

НЕОНАТОЛОГИЈА – Специјализовано збрињавање / Интензивно лечење и нега новорођенчета (СПЗН/ИЛНН)

Пријем

СПЗН/ ИЛИН	Стандард 1.0	Постоји утврђен поступак за пријем болесне новорођене деце у организациону јединицу за специјализовано збрињавање / интензивно лечење и негу.

- Критеријум **1.1** * Примају се деца рођена после 32 0/7 недеље гестације или / и са ТМ > 1500 г уколико не захтевају пролонгирану артефицијелну потпору дисања (ВАЖИ за СПЗН)
- Критеријум **1.2** У организациону јединицу за специјализовано збрињавање прими се најмање 100 новорођене деце годишње (ВАЖИ за СПЗН)
- Критеријум **1.3** * Примају се новорођена деца без обзира на гестацију и ТМ, односно она која могу захтевати све облике пролонгиране артефицијелне потпоре дисања (ВАЖИ за ИЛНН)
- Критеријум **1.4** У организациону јединицу за интензивно лечење и негу прими се најмање 300 новорођене деце годишње (ВАЖИ за ИЛНН)
- Критеријум **1.5** Пријем болесне новорођене деце омогућен је 24 часа 7 дана у недељи (24/7)
- Критеријум **1.6** Прибављена је сагласност родитеља за дијагностичке и поступке лечења, као и за евентуални превод у другу организациону јединицу или транспорт у другу здравствену установу.
- Критеријум **1.7** При пријему болесног новорођенчета отвара се историја болести.
- Критеријум **1.8** При пријему се прибављају анамнестички и / или подаци из пропратне медицинске документације, обавља се први преглед и поставља радна дијагноза.
- Критеријум **1.9** Мајка се прима и борави са дететом 24/7 (ВАЖИ за СПЗН)
- Критеријум **1.10** Мајци је омогућен приступ новорођеном детету (ВАЖИ за ИЛНН)
- Критеријум **1.11** У случају епидемиолошког ризика од стране детета или мајке примењује се изолација.
- Критеријум **1.12** Родитељима / или особама које они наведу се по обављеном пријему пружају информације о тренутном стању новорођеног детета.

СПЗН/ ИЛИН Стандард **2.0** Обављена је процена здравственог стања новорођенчета и утврђен је план лечења.

Критеријум	2.1	Обавља се потпуна дијагностика и терапија најчешћих патолошких стања својствених новорођенчету.
Критеријум	2.2	* По потреби се обавља кардиопулмонална реанимација новорођенчета.
Критеријум	2.3	У случају потребе организује се мултидисциплинарна дијагностика и лечење уз ангажовање лекара одговарајућих специјалности исте или установе са којом постоји уговор о сарадњи.
Критеријум	2.4	Утврђује се и у одговарајућу документацију уписује дијагностички и план лечења.
Критеријум	2.5	План лечења се разматра са родитељима болесног новорођенчета.
Критеријум	2.6	Дефинисан је поступак интра /интерхоспиталног транспорта новорођеног детета.
Критеријум	2.7	Утврђен је поступак код новорођенчета са могућим сметњама у развоју и / или са индикацијама за палијативно збрињавање.
Критеријум	2.8	Постоји дефинисан поступак у случају смртог исхода новорођенчета.

Збрињавање се спроводи у складу са планом

СПЗН/ ИЛИН	Стандард	3.0	Лечење се спроводи у складу са утврђеним планом и на основу водича добре праксе и процедура.
Критеријум	3.1		Са планом, дијагностичким и поступцима лечења упознати су сви здравствени радници и сарадници укључени у поступке збрињавања.
Критеријум	3.2		Начин и ток лечења евидентирају се у историји болести новорођенчета. • Лечење обухвата све пружене услуге, укључујући и дијагностичке и терапијске процедуре.
Критеријум	3.3		Потпис и факсимил надлежног лекара обавезно се налази у историји болести новорођенчета.
Критеријум	3.4		Постоје установљене процедуре за стања која се јављају и решавају у организационој јединици за специјализовано збрињавање / интензивно лечење и негу, засноване на водичима добре клиничке праксе.

Критеријум	3.5	План лечења обухвата примену неинвазивне и / или инвазивне потпоре дисања • Рендгенографија се обавља у простору одељења • Примењује се процедура за дренажу пнеумоторакса
Критеријум	3.6	План лечења обухвата све поступке пролонгираног мониторинга и потпоре виталних функција • Сви облици артефицијелне потпоре дисања • Континуирани инвазивни или неинвазивни респираторни и кардиоциркулаторни мониторинг • Инотропна стимулација • Примена простагландина • Терапија апнеје • Тотална парентерална исхрана • Замена бубрежне функције • Примена контролисане хипотермије • Континуирани ЕЕГ (ВАЖИ ЗА ИЛНН)
Критеријум	3.7	План лечења одвија се у складу са принципима развојне неге.
Критеријум	3.8	План лечења се разматра и прилагођава потребама.
Критеријум	3.9	Установа обезбеђује услове за природну исхрану млеком сопствене мајке или хуманим донорским млеком.
Критеријум	3.10	Материјал за здравствену едукацију родитеља/породице о предностима природне исхране и значају раног и понављаног контакта мајка-дете кожа-на-кожу као и донирања хуманог млека је на располагању.
Критеријум	3.11	Постоји психолошка и социјална подршка породици новорођеног детета.
Критеријум	3.12	Сви запослени су упознати и понашају се у складу са правилима усвојеног Етичког кодекса понашања и пружања здравствених услуга.
Критеријум	3.13	* Нежељени догађаји се евидентирају, испитују и о њима се извештава.

СПЗН/
ИЛИН

Стандард **4.0**

Лечење и негу спроводе лица одговарајућих квалификација.

- Критеријум **4.1** Запослени имају одговарајуће квалификације и лиценце.
- Квалификације се процењују приликом запошљавања и редовно проверавају.
 - Квалификације се одређују у сарадњи с коморама здравствених радника.
 - Квалификације се одређују за тип лечења који треба обавити, за сваку категорију запослених који учествују у пружању здравствене заштите.
- Критеријум **4.2** Организационом јединицом за специјализовано збрињавање руководи специјалиста педијатар са ужом специјализацијом из неонатологије/ или са искуством од најмање 3 године рада у установи секундарног, односно са искуством од најмање једна година рада у установи терцијарног нивоа. (ВАЖИ ЗА СПЗН)
- Критеријум **4.3** У свакој смени ради одговорна медицинска сестра, односно техничар са одговарајућим радним искуством. (ВАЖИ ЗА СПЗН)
- Критеријум **4.4** Организационом јединицом за интензивно лечење и негу руководи специјалиста педијатар са специјализацијом из неонатологије. (Важи за ИЛНН)
- Критеријум **4.5** У свакој смени ради одговорна медицинска сестра, односно техничар са одговарајућим радним искуством. (Важи за ИЛНН)
- Критеријум **4.6** Медицинске сестре - техничари имају одговарајуће квалификације и додатну обуку из области интензивног лечења и неге.(Важи за ИЛНН)
- Критеријум **4.7** Здравствени радници се стручно усавршавају кроз интерне и екстрене програме континуиране медицинске едукације.
- Критеријум **4.8** Редовно се обавља провера знања и вештина здравствених радника у смислу познавања процедура и употребе опреме. Врши се провера знања из следећег:
- пракса и процедуре за асепсу и антисепсу
 - процедуре за кардиопулмоналну реанимацију
 - пулсна оксиметрија
 - мониторинг хемодинамских параметара,
 - израчунавање доза лекова,
 - гасне анализе артеријске крви и анализе рутинских лабораторијских налаза,
 - употреба опреме,
 - дренажа пнеумоторакса
 - развојна нега
 - подршка дојењу
 - комуникација са породицом

	Критеријум	4.9	Распоред рада обезбеђују стално присуство здравствених радника и континуирано збрињавање болесне новорођене деце по систему 24/7.
	Критеријум	4.10	Број медицинских сестара/односно техничара одређује се према броју новорођенчади у односу: • 1:1 до 1:2 за ИЛНН • 1:3 до 1:4 за СПЗН
	Критеријум	4.11	За време дежурства у организационој јединици за ИЛНН стално ради најмање један лекар који за то време нема друга радна задужења.
	Критеријум	4.12	Лекари на специјализацији могу радити у организационој јединици за интензивну негу и лечење само под надзором специјалисте – педијатра.
	Критеријум	4.13	Сви запослени су едуковани из области развојне неге и предности природне исхране.
	Критеријум	4.14 *	Постоји систем за спречавање настанка грешака приликом руковања лековима: • адекватно складиштење и издавање лекова, • безбедно руковање наркотицима, • адекватна припрема и руковање интравенозним растворима, • правилно руковање инфузионим пумпама.
	Критеријум	4.15	Формирана је и редовно се састаје комисија за праћење квалитета рада која потврђује протоколе и процедуре који се односе на организациону јединицу за интензивно лечење и негу новорођене деце.
СПЗН/ ИЛИН	Стандард	5.0	Организациона јединица за специјализовано збрињавање / интензивно лечење и негу новорођене деце има адекватне просторије и опрему.
	Критеријум	5.1	Приступ особа које нису запослене у организационој јединици је контролисан и ограничен.
	Критеријум	5.2	Сваки кревет / инкубатор је: • лако приступачан за лечење и негу пацијента, • у директном видокругу здравствених радника, • опремљен системом за алармирање медицинске сестре, односно техничара у случају неодложне медицинске помоћи.

Критеријум	5.3	Одељење располаже фотелјама за контакт родитеља и новорођенчета „кожа-на-кожу“.
Критеријум	5.4	Одељење располаже опремом за развојну негу.
Критеријум	5.5	На покретним колицима налази се сет опреме за реанимацију чији садржај свакодневно проверава лице одговарајуће квалификације.
Критеријум	5.6	Установа располаже адекватном опремом за транспорт новорођеног детета. (ВАЖИ ЗА ИЛНН)
Критеријум	5.7	Организациона јединица има могућност 24-часовног обављања радиолошких прегледа, као и лабораторијских испитивања у оквиру здравствене установе. (ВАЖИ ЗА СПЗН)
Критеријум	5.8	Организациона јединица за интензивно лечење и негу има могућност 24-часовног обављања рендгенографске дијагностике у простору самог одељења, као и 24-часовну доступност лабораторијске дијагностике. (ВАЖИ ЗА ИЛНН)
Критеријум	5.9	Постоји одговарајући број санитарних чворова за прање руку.
Критеријум	5.10	У оквиру организационе јединице постоји могућност формирања адекватног простора за изолацију.
Критеријум	5.11	Опрема се редовно проверава и одржава: • води се и ажурира списак целокупне опреме, заједно са распоредом одржавања за сваки њен део, • бележи се сва опрема коју треба баждарити и прецизира распоред баждарења.
Критеријум	5.12	Опрема, санитетски и потрошни материјал чувају се на одговарајући начин.
Критеријум	5.13	Мајци болесног новорођенчета која борави уз дете обезбеђени су оптимални услови за смештај и одржавање личне хигијене. (ВАЖИ ЗА СПЗ)
Критеријум	5.14	Мајци болесног новорођенчета омогућен је смештај у посебном делу здравствене установе уз оптималне услове за одржавање личне хигијене. (ВАЖИ ЗА ИЛНН)
Критеријум	5.15	Постоји просторија и опрема за измлазање (електричне пумпе) као и припрему млечне формуле.
Критеријум	5.16	Постоји просторија за одлагање прљавог материјала и простор за доставу чистог материјала.
Критеријум	5.17	Постоји просторија за разговор са родитељима.
Критеријум	5.18	Обезбеђени су услови за палијативно збрињавање новорођенчета.

СПЗН/ ИЛИН	Стандард	6.0	Постоји јасно утврђен поступак за отпуст пацијента из организационе јединице за специјализовано збрињавање/интензивно лечење и негу новорођенчета.
	Критеријум	6.1	Отпуст се планира према утврђеном поступку уз одговарајућу документацију и после обавезног прегледа од стране педијатра.
	Критеријум	6.2	Дефинисан је поступак за превод у друге делове исте или у другу здравствену установу.
	Критеријум	6.3	Постоје услови за транспорт новорођенчета у другу организациону јединицу или у другу здравствену установу.
	Критеријум	6.4	По отпусту / преводу новорођенчета у другу здравствену установу остаје историја болести новорођенчета.

Квалитет рада и безбедност пацијента

СПЗН/ ИЛИН	Стандард	7.0	Прате се квалитет рада и безбедност пацијента.
	Критеријум	7.1	Сви запослени у организационој јединици су упознати са стратешким планом здравствене установе, а план унапређења квалитета рада и безбедности пацијента је утврђен на основу стратешког плана.
	Критеријум	7.2	Организациона јединица има свој план унапређења квалитета рада и безбедности пацијента.
	Критеријум	7.3	Планом унапређења квалитета рада и безбедности пацијента се утврђују области које би требало унапредити, активности које би требало предузети, као и резултати и поступак праћења истих.
	Критеријум	7.4	Запослени су упознати са активностима у вези са унапређењем квалитета рада и безбедности пацијента.

- Критеријум **7.5** У оквиру активности на унапређењу квалитета рада и безбедности пацијента, утврђују се и прате показатељи квалитета рада и безбедности пацијента.
- Утврђени су подаци које треба прикупљати за сваки од показатеља, као и методи који се користе за прикупљање ових података.
- Прати се и анализира задовољство пацијента и предузимају се мере за повећање задовољства.
- Критеријум **7.6** Запослени на одговарајући начин учествују у активностима на унапређењу квалитета рада и безбедности пацијента.
- При одабиру запослених, разматра се природа активности на плану квалитета рада и безбедности пацијента, као и оптерећеност на радном месту.
 - Све активности које се односе на квалитет и безбедност пацијента, укључујући и управљање ризиком су јасно одређене.
- Критеријум **7.7** * Постоје јасно дефинисана и примењена политика и процедуре за спречавање инфекција повезаних са здравственим интервенцијама и заразних болести.
- Критеријум **7.8** * Постоји и примењује се стратегија за хигијену руку.

Поштују се права пацијента

- СПЗН/
ИЛИН Стандард **8.0** Запослени у здравственој установи здравствене и друге услуге пружају поштујући права новорођенчета и мајке /родитеља.

Критеријум 8.1	Поштују се права новорођенчета и мајке/родитеља на:
	• квалитетну и континуирану и здравствену заштиту • доступност здравствене заштите • право на безбедност • право на обавештење • право на слободан избор • право на друго стручно мишљење • право на приватност и поверљивост • право на пристанак • право на увид у медицинску документацију • право на поверљивост података о здравственом стању • право детета у стационарним здравственим установама • право пацијента да на сопствену одговорност напусти стационарну здравствену установу • право на олакшавање патње и бола (подразумева терапију бола и палијативно збрињавање) • право на поштовање времена • право на приговор и накнаду штете
Критеријум 8.2	Услуге се пружају поштујући право на најоптималнији начин исхране.
Критеријум 8.3	Поштује се право на приступ мајке/родитеља.
Критеријум 8.4	Услуге се пружају поштујући право на информације и обавештења.
Критеријум 8.5	Поштује се право на самоодлучивање, пристанак или одбијање предложене медицинске мере, право на друго стручно мишљење.
Критеријум 8.6	Поштује се право новорођенчета над којим се врши медицински оглед.
Критеријум 8.7	Поштује се право новорођенчета да на одговорност родитеља напусти стационарну здравствену установу.